

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 3 fl. (6 coroane).
Pe o jumătate de an . . . . . 1 fl. 50 cr. (3 coroane).
Pentru România 15 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Invitare de abonament.

Cu 31 Decembrie v. 1897 înceată abonamentul la „Foia Poporului“ pe anul ce se sfârșește. Onorații cețitori sânt rugați a-și renouă abonamentul până la 31 Decembrie curent, ca să nu fim siliți a înceta cu trimiterea foaiei.

„Foia Poporului“ va fi și în viitor, ceea-ce a fost în trecut, *luptătoare pentru câștigarea drepturilor naționale, apărătoare a drepturilor poporului român și o povățuitoare sinceră a țărânului și oamenilor dela sate în afaceri de politică națională, economie, literatură etc.* Ea va eși ca și până acum, *ilustrată și prețur va fi același și adecă:*

Pentru Austro-Ungaria.

Pe un an întreg . . . 3 fl. (6 coroane)
Pe o jum. de an . . . 1 fl. 50 cr. (3 coroane).

Pentru România.

Pe un an întreg . . . . . 15 lei
Pe o jumătate de an . . . . . 7 lei 50 bani.

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termin, decât dela începutul anului pe o jumătate de an, sau pe un an. Abonaților de până acum le trimitem deodată cu foaia și *mandate postale (posta utalvány), cu adresa noastră tipărită și cu numărul sub care primesc foaia, scris gata pe cupon, așa că trimițitorul nu are decât să scrie numele seu și cifrele la locurile convenite și să pună banii, dimpreună cu mandatul la postă.*

Abonenții noi sânt rugați a-și scrie numele și al comunei *foarte curat și cetel, mele la adresa din urmă.*

însemnând puă deci nou abonament la „Foia Poporului“ pe toți prietenii și cunoștințele lor. Dacă vrei să fii membru al „Foia Poporului“ rugăm lor sprigin și se nu ne lips nostri și ai caștelor lor. Noi lătească țească de prețiosul în trecut, o ne vom oia în cercul cunoștințele ilustrațiuni. foaie bustrădul a le da, ca și cu frumoașă, folositoare și cu frumoașă.

Administrația „Foia Poporului“.

Decadență.

Am împărțit în numărul trecut, că fostul deputat dietal din partidul care luptă pentru neatrănarea Ungariei, *Ugron Gábor*, s'a retras de pe terenul activ politic și retragerea 'și-a făcut-o cunoscută în o scrisoare, adresată unui alt politic ungar, *Bartha Miklós*.

Faptul în sine pentru noi nu ar ave însemnătate deosebită, de oare-ce puțin ne impoartă viața politică din sînul partidelor maghiare și că cutare politic continuă mai departe a lucra pe terenul politic sau se retrage în viața privată.

Retragerea lui *Ugron* însă e de însemnătate, căci ea aruncă o lumină vie asupra stărilor stricate dela noi.

Ugron o spune aceasta fără incunjur în scrisoarea sa, care e de cuprinsul următor:

Iubite amice!

A trecut deja o jumătate de an, de când am început a mă retrage de pe toate terenurile vieții politice, pentru-că cu o inteligență în parte covârșitoare coruptă și cu popor slab, lupta constituțională a neatrănării nu se poate duce la isbândă. Pășese acum liniștit cu hotărîrea mea înaintea publicității, pentru-că evenimentele adeveresc, că și după alegerea ta de deputat partidul are chip de a mai exista, și după retragerea mea are prilej de a se disolva.

Să binevoești a vesti partidului *retragerea mea* și să talmăcești adâncea mea mulțumită pentru aderență.

Salutându-te am rămas

Budapesta, 5 Ian. 1898

al tău vechiu amic,
Ugron Gábor,

Adecă *Ugron* constată, că inteligența, oamenii cu carte sânt corupți și poporul e slab. Este vorba firește de inteligența și poporul maghiar, căci acestia iau parte la viața publică, din ei se fac deregători, deputați în dietă etc. și poporul unguresc îi alege.

Aici apoi vine întrebarea, că cine a sădit corupția și slăbiciunea între Unguri? Cine altul, decât stăpânirile ungurești, ce au cărmuit țeara de 30 de ani încoace.

Și hotărîrea de retragere și vorbele lui *Ugron* cad greu în cumpenă, dacă luăm în socoteală trecutul lui *Ugron*.

Douăzeci-și-cinci de ani s'a luptat el în opoziție, ca fruntaș și cap de partid, combătând cu mare putere ministerul *Tisza* și celelalte guverne, ce au urmat până la *Báffy*. Din an în an lupta aceasta însă era mai grea, din an în an inteligența se făcea mai „coruptă și poporul mai slab“. Guvernele folosiau mijloacele cele mai mișește, ca se poată susține la putere partidul. Culmea însă s'a ajuns sub stăpânirea lui *Báffy*. Aceasta 'l-a îndemnat pe *Ugron* să se retragă și aceasta 'l-a făcut să pună pecetea corupției și slăbiciunii pe icoana mohorîtă a vieții publice maghiare.

Decadența aceasta ne-o descrie tot *Ugron* în o vorbire a sa ținută la Sătmar, ca candidat de deputat, zicând între altele:

„Când ved, că legea e călcată în picioare de către deregătorii, că deputații nu se rușinează a intra în dietă cu mandate murdare, când ved că clasa inteligentă întinzându-și

'Ți-am făcut cu apă 'n vin
La mine ca să mai vini,
Nu te teme așa foarte
Că nu 'ți-am făcut de moarte,
Nici n'am făcut ca să piei
Ci-am făcut ca să mă iei.

Din Bedeleu (lângă Trăscău).

Culese de *Ioan Vesa*, inv.

Mândră mândruleana mea
Rea poamă e mumă-ta,
Că umblă pe arături
Și face fermecături,
Să mă fermece pe mine
Să te iau mândră pe tine,
Eu mândră nu te-oiu lua
Ori ce-a face mumă-ta,
Că ești hîdă și urită
Ca o buhă 'n fund de rîpă,

De n'ai fi 'mbrăcată bine
Ar rîde lumea de tine,
Departa ești mândră tare
De-aproape moimă 'n picioare.
Ce ficior am mai fost eu
De m'o bătut Dumnezeu.
C'am luat o bidigoaie
Par'că umblă tot prin ploaie,
Întinată, nespălată
Bat-o paștile s'o bată.

Am muiere minunată
Că noaptea nu se prea 'mbată,
Dimineața cum se scoală
Nu se pieptenă, nici spală
Ci-'și face treabă pe-afară,
Și-o ia cătră fîgădău
Par'c'o duce lucră rău.

Poporale.

Din Târnova.

Culese de *Ioan Voina*, croitor.

Frunză verde lemn uscat
Rău mândră m'ai fermecat,
Să umblu din sat în sat
Pe tine ca să te cat.
M'ai fermecat cu tămăie
Ca să-mi fie drag de tine,
M'ai fermecat cu bujor
Să nu te uit până mor.

Bade nu te supăra
Că nu-'i cum zici dumniata,
Te-am fermecat cu vecine
Să nu te zăuți de mine,

mâna după milă, se face de vânzare, atunci cred, că se pregătește groapa constituționalismului maghiar... Și când ved, că bărbați opoziționali cum se vînd, cum votează pentru guvern, pe lângă susținerea principiilor lor, atunci zic, dați-mi o haină nu pentru aceea, ca să o întorc, ci ca să-mi acoper cu ea fața, să nu aud, să nu ved, cum sînt călcați în picioare luptătorii pentru libertate și neatrănare prin *bani, tradare și putere*.

Ei, eată unde a ajuns starea lucrurilor sub oblăduirea guvernelor maghiare. Dacă noi am spune-o aceasta, ne-ar zice cei dela putere, că sîntem răi patrioți sau că nu spunem adevărul.

Ne pare bine însă, că le mărturisește și desvêlește toate aceste un Maghiar și încă un Maghiar fruntaș. Și ne pare și mai bine, că noi, poporul românesc, stăm departe de astfel de daraveri și de vieța publică maghiară. Unde vor ajunge pe această cale Maghiarii, e treaba lor. Noi numai atîta zicem, că e vai și amar de un popor, la care începe a se sălășlui curupția și slăbiciunea.

Domnitorul nostru și Regele României. Epoca din București serie: M. Sa Regele a trimis Sâmbătă, cu prilejul Anului-Nou, după căl. nou, o lungă telegramă de felicitare Împăratului Francisc Iosif.

La această telegramă Împăratul Austriei a răspuns în cuvinte călduroase reamintind „frumoasele zile” petrecute în România.

Mistificări unghurești. Sub titlul acesta *Leipziger Neueste Nachrichten* scrie asupra presei maghiare și a Ungariei.

Organul german numește pe ziaristii maghiari „ziariști jidani”, „informatori bine plătiți”, „scribi ai guvernului” etc., iar capitala Ungariei o timbrează de „cuibul păcatelor” (Lasterstadt).

Ungurii, sînt firește, supărați foarte, pentru-că, vorba ceea, *adevărul supără*.

Vorbe înțelepte. Presidentul de până acum al *Bucovinei*, contele *Goës* a fost permutat și în locul lui a fost numit de president nou baronul *Bourgnon*.

Împărat și porcar.

— Poveste din bătrîni. —

Auzită și scrisă de *Mihail Rubinoviciu*, paroh gr.-or. în Bruznic.

A fost odată ca nici odată, în veacurile de demult un împărat, asupra căruia s'a sculat alt împărat cu caste cumplită, și-l bătă, cât îi căută a-și scăpa capul cu fuga în țeară străină, împreună cu o fiică a sa, ce o avea.

Din toate averile cele multe nu-i rămase nimica decât un rînd de haine împărătești strălucite, pe cari le ținea acum ascunse. Era fiica lui nu putu să ese din primejdie decât numai cu niște haine slabe țărănești. Deci ajungînd împăratul dimpreună cu fiica lui la lipsa cea mai mare, și neștiind nici o *măiestrie* sau *meșteșug* cu care să se poată hrăni: să bîgă *purcar* la un sat aproape de orașul în care ședea împăratul țerei acesteia și așa împreună cu fiică-sa păștea porcii satului îmbrăcați amîndoi în haine proaste.

Acesta Joia trecută a primit conducerea afacerilor.

Cu acest prilej 'i-s'au prezentat toți diregătorii. La cuvintele de salutare ale conducătorului lor, cons. W. Pompe, noul president a răspuns printr'un cuvînt mai lung, în care a atins lucruri foarte înțelepte. Eată o parte din acest cuvînt:

„Datorințele noastre sînt limpede desemnate. La deslegarea afacerilor nouă încredințate trebuie să purcedem strict după legile înființate, conștiențios și drept și totodată cu bunăvoință și cea mai mare nepărtinire, fără considerare la confesiune, naționalitate, rang și stare și *totdeauna trebuie să ținem înaintea ochilor, că nu poporațiunea este pentru deregători, ci deregătorii s'au făcut pentru popor și să tragem consecunțele și în prexă din acest adevăr.*”

„Va fi deci datorința noastră deosebită de a pricepe și observa lipsele ce sînt și datorințele drepte ale poporațiunii și a da ajutorul întru înaintarea și realizarea acestora în cadrele cercului nostru de competență și în modul acesta să conlucrăm cu isbîndă la ridicarea țerei și promovarea intereselor poporațiunii în privința culturală și economică.

Aniversarea „unirei”. Cetim în „Epoca”: În ziua de 24 Ianuarie, aniversarea unirei principatelor române, în România de azi, se va ține o mare sîrbare națională la Craiova.

La această sîrbare vor asista toți membrii comitetului central al Ligei culturale.

D-nii *Delavrancea* și *Dim. Nenitescu* vor ține câte o vorbire *asupra chestiunii naționale*.

Congregația comitatului Arad. În 10 l. c. s'a ținut congregația comitatului Arad. La rînd a venit alegerea mai multor deregători. La postul de primpretor din Halmagiu se nădăjduia să se poată alege un pretor român, care de 12 ani e în serviciul comitatului, dar' nu s'a putut.

Au fost în candidație și 2 Români, dintre cari nici unul n'a reușit.

A ajuns în discuție și adresa comitatului *Zolyom* pentru iubileul anului 1848. Din partea Românilor a luat cuvîntul dl *V. Mangra*, care a spus următoarele.

„Noi Români nu putem iubila cu Maghiarii anul 1848. Așezămintele acestui an sînt te-

Împăratul din orașul acela avea un singur fiu, care era să fie următor după tatăl seu în scaunul împărătesc, pentru aceea nu se poate spune cât de iubit era de tatăl seu și de maică-sa. Odată îi veni voe fiului de împărat ca să ese cu prietenii sei în preumblare cătră satul unde nenorocitul împărat era porcar. Din întâmplare tocmai atunci fiica lui păștea porcii pe lângă drum, pe unde trecea fiul regelui și uitându-și de soartea în care se afla, făcu fiului de împărat închinăciune, cum fusese învățată a se închina la curtea împărătească a tatălui seu. Fiul de împărat vîzînd, că fata este o porcăriță îmbrăcată în vestminte proaste, ca vai de ea, ear' de altă parte luînd în seamă închinăciunea cea iscusită, se umplu de mirare, că ce va să fie lucrul acesta?

În altă zi nadins se duse la locul acela, ca mai cu amăruntul se vadă pe fiica porcarului și să vorbească cu dînsa. Atunci de nou îl cuprinse o mirare mai mare, când vîzînd cu ochii buacuviință a chipului fetei acesteia, și ascultă înțelepciunea cuvintelor ei, din care

melia constituționalismului de acum în Ungaria, care a substituit privilegiile castelor cu privilegiul unui singur popor, iobăgia singuraticilor cu iobăgia naționalităților.

„Sună plăcut cuvintele: libertate, egalitate și frățietate, dar' aceste bunuri ale omenirii în țeara noastră sînt luate și exploatate numai pentru Maghiari. Ca să nu aduc alt exemplu, chiar alegerile sîvrșite mai înainte ilustrează deplin adevărul acesta. Un deregător harnic și cu merite pe terenul administrativ nu poate înainta în deregătorie pentru-că e *Român!*”

Protectul despre maghiarisarea numelor de comune a fost trimis de nou, precum am amintit, dietei, care în ședința de Sâmbătă a și primit toate schimbările făcute de casa magnaților. Acum, după-ce va trece de nou prin casa magnaților nu mai rămîne de cît sancționarea sau întărirea legii, prin Capul statului. Se zice însă, că va fi așternut sancționării chiar fără a-l mai trece de nou prin casa magnaților.

Din Austria.

Din Austria ne vin, după răscoala sîngerioasă din Praga și mișcările din alte părți, trei știri de însemnătate.

Reînceperea pertractărilor.

Prim-ministrul *Gaustch* și-a retaceput pertractările de pace cu diferitele partide. În cercurile parlamentare se vorbește, că scopul consfătuirilor e deocamdată numai informativ, adică guvernul vrea să afle păreriile diferiților fruntași politici.

Anume se zice că guvernul e hotărît, ca nu peste mult să schimbe sau să edee *nou ordinațiuni de limbă*.

Statarul din Praga — șters.

O știre din *Praga* vestește, că în 11 Ian. n. c. *statarul a fost șters*. Ștergerea a provocat adîncă mulțumire în toate straturile poporației cehe.

Deschiderea dietei boem.

După încetarea statarului s'a deschis la Praga dieta boemă.

Ulițele, cari duc la reședința dietei, erau ținute de

atîta se aprindea încet

— Mamă, tatăl meu ca să meargă la flica porcarului.

— Pentru Dumnezeu te grăiești, voi cu cuteza eu a cere un lucru ca acesta și pe mine și pe tine îndată ne pune tatăl tîu la prinsoare.

Dar' ficiorul nu încetă cu rugarea până-ce în urmă s'ajunse vorba și la tatăl seu, care căcece auzi dorința fiului seu, de loc îl și băgă în temniță.

Acum ședea fiul împăratului în prinsoare, la umbră și la răcoare, dar' boierilor, pe cari îi trimise tatăl seu ca să-l abată dela planul seu, le spuse, că de nu-l va lăsa tatăl seu să ia de soție pe fiica porcarului, în veci nu se va însura, nici nu-i trebuie mai mult averile împăratului și nici scaunul cel împărătesc.

Neavînd împăratul ce să facă și avînd singur numai pe acest fiu de moștean al

În preajma actului la deschiderea dietei, cluburile politice, ceh și german, au ținut ședințe.

Clubul ceh a hotărât să adreseze poporului ceh un apel în interesul păcii și liniștii țerei.

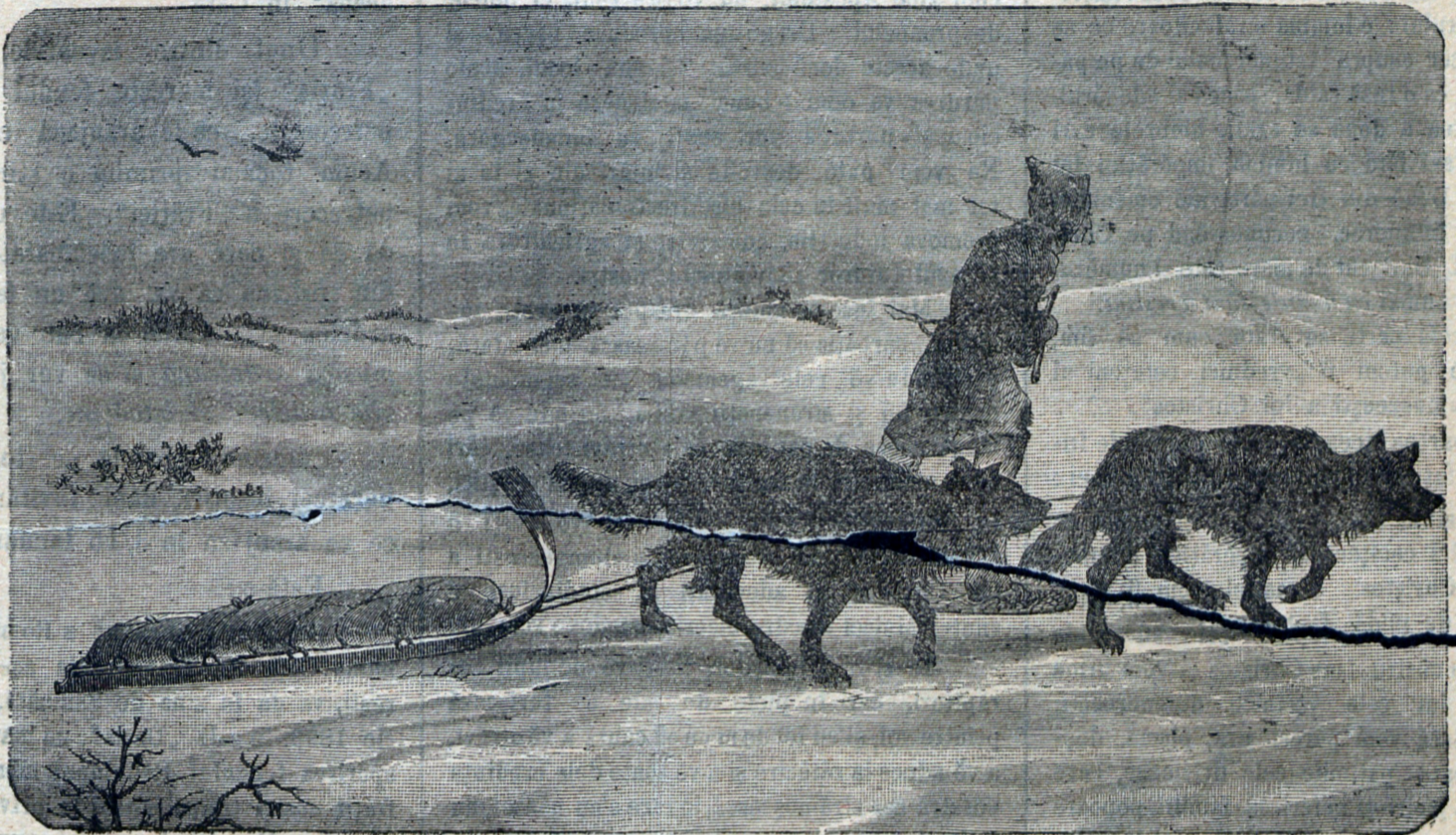
În vorbirea sa de deschidere, mareșalul țerei a spus, că cel mai vrednic chip al inaugurării sesiunii e accentuarea credinței și iubirii față de Monarch. Deputații s'au

Din ținuturile ghețoase.

— Vezi ilustrația. —

Este știut, că pe pământ căldura și răceala nu sunt împărțite doepotrivă. La *ecuator* (adecă cum am zice pe la mijlocul sau brăul pământului) este căldura cea mai mare, de aici spre mează-zi și mează-noapte este clima tot mai moderată și mai aspră, ear' în jurul *polilor* este frigul cel mai mare. Pe aici se extind ținuturile ghețoase.

peste iarnă; vara ea se mijlocește cu luntrile pe rîuri și lacuri; în cele opt luni de iarnă serviciul postal se face mai cu siguranță și cu mai puțină trudă, anume *cu sănii trase de câni, conduși de curieri*. Posta engleză din Canada trimite peste iarnă scrisori, ziare, tipărituri, și pachete, în depărtare mare. După-ce îngheață rîurile și lacurile posta se așază pe fâlci de săni; unele se mină și pe ghiață cu ajutorul pânzelor și al lopeților, altele însă sunt trase de câni. Acești câni sunt de un soi american de jumătate sălbatici, au părul mare și seamănă a

ridicat și cu întreite strigăte de „S'ava!” și „Hoch!” au răspuns.

Peesidentul curiei marilor proprietari Bonpudy propune alegerea unei comisii de 24, care să înainteze proiecte privitor la rezolvarea chestunilor de limbă cu conducerea ambelor popoare.

Deputatul german Schlesinger propune ștergerea ordinațiilor de limbă.

Aici vieța este mai grea, locuitorii sunt mai rari. Chiar și comunicația sau atingerea între ținuturi e grea, nefiind drumuri regulate. Ilustrația noastră ne înfățișează o scenă din ținuturile ghețoase, o *postă din ținuturile de mează-noapte ale Americii*. La marginea despre apus și mează-noapte a țerei Canada încetează ori-ce drum de comunicație. Comunicația de postă cu oameții de pe aici se face prin curieri (trimiși anume), cari duc posta dela o stație la alta. Peste vară comunicațiunea între singuraticile stațiuni e mai grea și mai ostenicioasă, decât

lupi. Săniile și numărul cânilor se schimbă după ținuturi, sunt mai mari și mai mici, mai mulți și mai puțini. Săculețele cu bani și cu scrisori sunt făcute din piele tare. Conducătorii săniilor sunt de cele mai multe-ori Indiani; ei se îmbracă bine cu cojoace și cu glugi de piele, se încălță cu cisme cupsuite cu blană și merg într'una în depărtare de câte 5 mile într'o stațiune. Conducătorii poștei și câinii se schimbă la fiecare stațiune, întocmai ca și vizitii și caii de pe la poștele noastre, unde nu sunt încă cai ferate.

Împărăției sale, se îmblânzi și chemă pe fiica porcarului în curte, ca să vadă, pe cine dorește fiul seu cu atâta strguintă? Venind fiica porcarului înaintea lui, mult se miră și împăratul și împărăteasa de înțelepciunea fiicei porcarului, căci nimica nu-'i lipsia ca ea să nu poată fi vrednică de a fi norăde împărat, fără numai starea cea de jos a porcării sale. Deci se hotărî împăratul să dea voe fiului seu să pețască pe fiica porcarului,

Fiul împăratului ca fulgerul să duse la coliba porcarului și îi ceru fata de soție. Porcarul nici una nici alta, ci îndată întrebă pe fiul de împărat zicând:

— *Ce măiestrie știi?*

Tinărul răspunse, că nu știe nici o măiestrie.

Auzind porcarul acestea îi zise, că dacă nu a învățat nici o măiestrie nu-'i dă fata de soție.

Fiul de împărat grăi:

— Eu sînt ficior de împărat și moștean tatălui meu în împărăție și nu am lipsă nici

de un meșteșug, căci am cu ce trăi de ajuns și fără măiestrie.

Porcarul de nou îi zise ca și ântăiu, că de nu învață o măiestrie nu poate să-'i dea fata de soție.

Așa se întoarse fiul împăratului acasă la tatăl seu cu buzele umflate. Auzind împăratul cum a îmblat fiul seu cu porcarul, măcar că să mira foarte de răspunsul porcarului, totuși zise cătră fecior:

— Vezi, căși porcarul te pricepe că ești un nebun și pețru aceea nu voește să-'i dea fiica după tine.

Dar' ficiorul nu se lăsă cu atâta, ci își puse în minte ca să învețe ceva meșteșug și întru acesta chip și cuget fiind se duse prin țîrg. Aici văzù pe un om vînzînd coșnițe și socotind, că la coșnițe ar pute și el să învețe ușor, întrebă pe coșnițar, că în câtă vreme ar pute să învețe a face coșnițe?

Coșnițarul îi răspunse că într'o săptămână poate învăța acest meșteșug. Atunci fiul împăratului ca să poată căpeta de soție pe fiica

porcarului, se băgă ucenic sau învățacel la coșnițar.

Învățînd bine fiul de împărat măiestria aceasta, ear' s'a dus la coliba porcarului spre a-'i peți fiica. Porcarul de nou îl întrebă:

Ce măiestrie știi? Ficiorul răspunse că e coșnițar.

Porcarul ear' îl întrebă: Câte coșnițe poți face într'o săptămână? Ficiorul răspunse: Într'o săptămână pot face șese coșnițe.

Porcarul îl întrebă cu cât se vinde o coșniță? Ficiorul îi răspunse că cu 1 fl.

Atunci zise porcarul:

— Cu 6 florini poți să-'i dai casa într'o săptămână, așadar' îți voi da pe fiica mea de nevastă.

Cu acestea se făcù încredințarea și împăratul porunci să se facă la fiica porcarului haine strălucite și vrednice de a-'i fi noră apoi se hotărî ziua de nuntă și de ospet, la care fură chemați toți boierii cei mai aleși ai împărăției sale, și cari veniră cu ficele lor.

Cuvinte arhieresti.

— Pastoral de Crăciun —

Prea Sfinții Episcopi ai noștri, Nicolau Popea dela Caransebeș și Ioan Meșian dela Arad au dat la Crăciun, ca de obicei la zile mari de sărbători, fiecare câte-o pastorală, în care se spun cuvinte frumoase, mângâietoare și de învățatură clerului și poporului din eparchii.

Dăm aci cuprinsul și unele părți din aceste pastorale:

Pastorală episcopului Popea.

Pastorală S. Sale episcopului Popea are trei părți. În cea dintâi se descrie epoca nașterii Mântuitorului: o lumină strălucitoare ce se revarsă din cer asupra întunecului de pe pământ, rodind, ca o rază caldă, pacea și adevărul.

În partea a doua se arată umbrele cari mai sînt și azi față cu lumina împărăției lui Dumnezeu. Două din trei părți ale omeniei gem încă în întunec, necunoscînd pe Christos: păgânii. Dar' cât de mare este și numărul acelor, cari numai cu numele sînt creștini.

În a treia parte se arată cum se fim, pentru-ca să putem fi „vrednici cetățeni ai împărăției dumnezeiești a lui Christos“.

Eată partea aceasta, care cuprinde învățături și sfaturi părintești, în întregul ei:

Să ne silim deci, iubit cler și popor, ca să fim vrednici cetățeni ai împărăției dumnezeiești a lui Christos. Și astfel vom fi, dacă ne vom lua de pildă faptele cele sfinte ale Mântuitorului nostru Isus Christos și vom urma învățăturile lui cele vecinice dumnezeiești. Și anume, dacă vom părăsi ura, pisma, dușmăniile și toate patimile cele uricioase, care duc pe om la pieire și nefericesc familii, popoare și societatea întregă, și vom introduce în locul lor dragostea frățescă și pacea în inimile noastre.

Atunci, iubiților, dar' numai atunci vom fi fii luminei cerești, care luminează mințile și încălzește inimile credincioșilor pentru tot, ce e bun, plăcut și folositor. Numai atunci vom fi vrednici de înalta noastră chemare omenească, vrednici de numele cel mai ales dintre toate făpturile lui Dumnezeu, de numele de om, zidit după chipul și asemnarea lui Dumnezeu!

Dar' numai astfel urmînd, iubiților, ne vom putea ușura și înpuțina totodată necazurile și greutatețile, ce zilnic ne împresoară în lumea aceasta.

Știți voi, cât de grele sînt timpurile, cât de critice împrejurările, în cari trăim. Greutatețile din toate părțile cumplit ne apasă, și

ajutor nu avem decât pe unul Dumnezeu în Ceruri și pe noi aici pe pământ, cum a fost totdeauna. Dușmani avem legioane, chiar și aceia, cari ar trebui să ne fie binevoitori. Dar' de toate acestea ne va mântui Domnul, cum ne-a mântuit și până acum în decursul veacurilor trecute. Biserica ne va fi și de aci încolo adăpostul cel sigur; împrejurul ei deci să ne adunăm cu toții, ca fii credincioși ai ei, și să ne temem de nimeni, dacă vom pune la inimă și vom urma cu stăruință învățăturile sfinte ale Mântuitorului nostru Isus Christos.

Dragoste, iubitorilor, mai pe sus de toate să avem între noi, focul ei să nu se stingă nici-odată în inimile noastre, căci dragostea, cum zice Apostolul, nu voeste răul, ci binele deaproapelui. Dragostea produce pacea, și unde aceste două virtuți își află locul, acolo pururea va domni buna înțelegere în credincioși și pururea vor sporii cu îmbelșugare. Ne vom putea desvolta și întări din zi în zi tot mai mult în cele bisericesti naționale, vom promova industria, comerțul și agricultura în neazul tuturor răvoitorilor noștri.

Mai încolo, muncă dreaptă să aveți, iubitorilor, bărbăția să nu vă părăsească nici-odată, păstrându-vă cele agonisite cu scumpătate pentru fiii și strănepoții voștri, ferindu-vă pe lângă aceea de patimile cele otrăvicioase, cari aduc nefericire în familie, — și atunci să știți, că Dumnezeu nu ne va lăsa, și voi veți fi vrednici cetățeni ai împărăției dumnezeiești a lui Christos și adeverați fii credincioși ai sfintei Maicei noastre biserici ortodoxe române.

În sfîrșit, iubitorilor, feriiți-vă de lupii cei răpitori, cari în piele de oaie se furișează printre voi, și cu fel de momele caută a vă otrăvi, a vă aduce la rătăcire și a vă abate dela credința noastră cea strămoșească, în care s'au născut, au trăit și au murit moși de strămoșii noștri.

Acestea, iubit cler și popor, sînt învățăturile și sfaturile binevoitoare, ce Arhiepiscopul vostru vi-le trimite, vouă și familiilor voastre, acum de sfintele sărbători ale Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Christos.

Pe lângă care poftindu-vă vieață, sănătate și spor în căsniciile și economiile voastre, rămân cu binecuvîntarea mea arhierescă,

Al Vostru tuturor

Caransebeș, în 20 Decembrie 1897.

de tot binevoitor:

Nicolae Popea m. p.,
Episcop.

„Frăția“ din București.

Cetitorii noștri știu, că în București este o însoțire, cu numele *Frăția*, întemeiată de ardeleni din comuna Cața (lângă Cohalm) și alți sprijinitori din București. Scopul acestei harnice însoțiri este a ajutama pe Românii din Cața în năsuințele lor naționale și culturale-economice. Ea adună spre acest scop fonduri, din taxele membrilor și din alte izvoare. Până acum ea are un fond mărișor, din venitele cărui se ajutură „frații rămași acasă“ în Cața.

Unul dintre izvoarele, prin care „Frăția“ își mărește fondul său, sînt și petrecerile, ce le aranjază comitetul ei. Acum tocmai primim o știre despre o petrecere a „Frăției“. Este un *bal*, ce-l dă ea și care are însemnătatea deosebită din pricina că va avea un fel de timbru ardelenesc. Astfel la bal va cânta și o *musică ardelenă* și se vor juca și *jocurile ardelenene și bănățene*.

Dorind izbîndă pe toate terenele harnice însoțiri, dăm invitarea la balul, ce se aranjază în 3/15 Ianuarie.

Eată-o:

Reuniunea „Frăția“ a Românilor din comuna Cața din Transilvania așezată în București, va da în ziua de Sămbătă, 3/15 Ianuarie 1898, în sala „Dacia“, un mare *bal* pentru sporirea fondului Reuniunii menit a ajuta pe frații noștri transilvăneni în privința culturală și națională. Două muzici: una militară și alta ardelenescă, ambele compuse din cei mai buni artiști, vor distra pe on. vizitatori cu cele mai plăcute arii de dans și jocurile ardelenene și bănățene se vor juca până la orele 6 dimineața. Costumurile naționale sînt de dorit. Prețurile: Loja rang. I.: 8 lei; loja rang. II.: 5 lei; bilet pentru o familie (1 cavalier și 2 dame) 2 lei, bilet pentru o persoană 1 leu. Garderoba obligatorie 50 bani pentru o persoană. Bilete se găsesc de acum de vînzare la toți membrii comitetului și în seara balului la casă. Începutul la 8^{1/2} ore seara precis.

Atunci se gândi împăratul, că dacă s'a întemplat lucrul așa, să cheme la veselie și pe cuscrul său, pe porcarul; acesta făgădui că va veni și el ceva mai târziu, coala după prânz.

Adunându-se oaspeții la curte, ficele boierilor celor mari, muștrău pe fiul împăratului cum de a luat o fiică de porcar; oare nu putea mai bine să ia una dintre ele, care sînt de sânge strălucit. După prânz se apucară de joc, cum e treaba la nunți și începî a juca și mireasa sau fiica porcarului. Dar' pe cum avea ea o creștere mai iscusită decât toate ficele boierilor, așa nu putea să ajungă la joc nici una din ele cu mireasa. Ba fiica porcarului începî a vorbi cu oaspeții în mai multe limbi, ear' purtarea ei era mai pe sus decât boierească.

Deodată numai se face de știre împăratului că vine un împărat străin, ear' împăratul se spăimîntă, întrebându-se ce va să fie aceasta? Când eată porcarul îmbrăcat în hainele sale cele împărătești, ce le ținea ascunse și cu diadema pe cap, intră la oaspeți,

și făcînd cuviincioasele închinăciuni, zice către împăratul:

— Eată, după chemarea înălțimei Tale, și după făgăduiala mea mă află și eu aici la pîrtăș veseliei voastre.

Împăratul mirîndu-se de aceste vorbe zice:

— Mă rog de iertare, că eu nu știu a fi avut norocire a te chema pe înălțimea ta, ba nici nu știu de cine am cinste.

Atunci mireasa apropiindu-se sărută mîna împăratului necunoscut, și el încă sărută pe mireasa zicînd:

— Mulțumită lui Dumnezeu, iubita mea fiică, că spre ce te-am crescut în zilele mele cele bune, eată în timpul meu cel nefericit, ți-a dăruit Dumnezeu binecuvîntarea sa.

Cu toții ca-și-cînd ar visa auziau cuvintele acestea, ear' oaspele întorcîndu-se către împăratul zise:

— Ei sînt porcarul, tatăl miresei, și să știți, că eu sînt împăratul din țara țeară,

care fusei bătut de alt împărat și alungat din țeara mea, și numai cu aceste haine am scăpat și le-am ținut tot ascunse, și neștiind nici o măiestrie, cu care să mă pot hrăni, păscui porcii satului împreună cu fiica mea, ca să nu pier de foame. Aceasta este pricina pentru care nu am vrut să-mi dau pe fiica mea după ficiorul înălțimei tale, până-ce nu a învățat ceva meșteșug.

Nu se poate spune, ce îndestulare simțiră împăratul și împărăteasa și câtă bucurie se revărea în inimile tuturor boierilor descoperindu-se, că ficiorul împăratului nu cu fiica porcarului, ci cu o fată de împărat s'a cununat. Atunci înțelepții avură prilej dintru această faptă, a se gândi asupra întemplerilor muritorilor, măcar în ce treaptă înaltă și fericită să fie acestia, și văzură cât e de bine a ști și ceva *măiestrie* și a avea *creștere bună*.

Se zice, că de atunci toți împărații și craii sînt siliți a învăța câte o măiestrie.

Despre comune.

Primăria comunală.

Representanța comunală, cum am văzut, nu se poate ocupa în toată vremea cu trebile ocârmuirii comunale. Se întrunește numai arare-ori, când aduce hotărâri. E de lipsă dar' o stăpânire, care se se îngrijească întotdeauna de trebile comunei. Această stăpânire e *primăria*. Primăria duce la îndeplinire hotărârile, ce le aduce reprezentanța în adunările sale. Dar' comuna nu se ocârmuește numai după hotărârile reprezentanței. Sînt stăpâniri și mai înalte, care dau porunci. Primăria duce la îndeplinire și poruncile acestor stăpâniri administrative. Pe lângă aceea împlinește toate acele trebi, cari le impun comunei legile și ordonanțele stăpânirilor mai înalte, dacă acelea nu sînt lăsate adunării generale a reprezentanței sau cercului de lucrare a singuraticelor organe.

Primăria comunală e întocmită în fiecare din cele 3 feluri de comune într'altă formă. Anume primăria stă:

a) în comune mici: din primar (jude), care e capul primăriei; subprimar (subjude), locțiitorului; cel puțin din 2 consilieri (senatori, jurați); notarul cercual; tutorul public sau cercual; medicul cercual. Unde cer împrejurările slujba de subprimar și al doilea consilier se pot șterge cu învoirea comitatului;

b) în comunele mari: din primar; subprimar; cel puțin 4 consilieri; cassar (colector); notarul comunal sau notarii comunali ordinari; tutorul public; medicul comunal sau cercual; veterinarul comunal (medic de vite) sau cercual;

c) în orașe cu consiliu regulat: primarul; căpitanul poliției; consilierii; prim-notarul și notarii cu plată regulată; prim-fiscalul și fiscalii cu plată regulată; asesorii orfanali; cassarul, comptabilul, controlorul, tutorul public, arhivarul, medicul, inginerul, forestierul comunal, veterinarul și alți slujbași sistemisați de comună amăsurați cerințelor locale.

În orașele cu consiliu primarul și căpitanul poliției formează fiecare stăpânire de sine. Consiliul stă din: primar ca președinte, căpitanul de poliție, consilierii, prim-notarul, prim-fiscalul și medicul, ca membri. *Sedria orfanală* stă din primar ca președinte, din asesorii orfanali, din notar și personalul ajutător și de manipulație. Vedem dar' că din primărie se formează 4 stăpâniri, cari fiecare lucră de sine treburile care le sînt date.

Pentru hotărârea trebilor acestor stăpâniri orașul cu consiliu alcătuește statut. Tot asemenea și celelalte comune, pe baza unui statut făcut de comitat, statoresc trebile deregătorilor d. e. cari trebi le poate isprăvi primarul singur, cari trebi se le aștearnă spre hotărâre la adunarea reprezentanței, cine se subscrie contractele comunei și alte trebi, despre cari nu sespune nimic în legea comunală.

Vieța și faptele

lui

Stefan Vodă

cel mare și bun, domnul Moldovei

1457—1504

de George Cătană, învățător.

(Urmare.)

Mai mult de jumătate din oastea ce o avuse la plecare pierise în Moldova. Albert ajungînd la Cracovia în țeara sa se dete la ospete, petreceri, danțuri, ca-și-cînd cine știe ce isbîndă mare câștigase. El își petrecea voios, dar' în țeară era mare jale și plîngere. Multe mame își plîngeau fiii lor, cari nu mai erau. Deatunci a rămas vorba în poporul polon, că »pe timpul regelui Albert au pierit șleahta (nobililor)«. ¹⁾ Cronicarul Ureche ne descrie astfel această luptă fatală pentru Poloni: »Multă oaste leșească au pierit, unii de oșteni, alții de țărani ce le cuprinsese calea ca o mreajă, și alții de copacii înținați. Așa perzînd puștile și lăsînd steagurile, care toate le-au adunat Stefan Vodă, ear' Leșii fugiră cum în cotro au putut. Așa s'au risipit prin pădure unde puțini au scăpat afară. Și singur craiul cu puținii ce rămăsese strîngîndu-se s'au adunat într'un ocol la sat la Cosmin, și de acolo bulucindu-se au eșit la Cernăuți. Ear' oastea lui Stefan Vodă cu dînșii deasemenea mergea bătîndu-se și tăindu-se, cât nici cei puținei Leși ce eșise din codru, nu ar fi scăpat de nu s'ar fi amestecat ai nostri în carêle crăiești și boierești de le-au îndelungat vremea de au fugit«, ear' mai departe zice: »Mazurii întorcîndu-se se dee răsboiu, ca se apere pe rege și pe cei scăpați, dat-au asupra lui Boldur vornicul de care s'a pomenit mai sus, că era trimis cu oaste împotriva oastei leșești ce venia ajutor lui Craiu și mare pierire au făcut într'inșii la Șipinți, cât de puțini au scăpat în oastea ce era strînsă lângă craiu. Și așa craiul cu multă nevoe străcurîndu-se a trecut la Sniatin și de acolo o slobozit oastea pe acasă câtă rămăsese, ear' el s'a dus la Liov«. ²⁾ În această luptă căzură mulți dintre Poloni, și earăși foarte mulți căzură robi. Moldovenii pe unii îi omoriau, pe alții îi legau de pîr câte doi și-i spînzurau, ear' pe alții 'i-au înjugat ca pe boi la jug și 'i-au pus de au arat și sîmînat cu ghinde o câmpie întinsă, din care cu timpul crescî o pădure mare numită »Dumbrava roșie«, fiind stropită cu sînge Polon. ³⁾ (Va urma.)

¹⁾ Ureche în Letopisețe.

²⁾ Ureche în Letopisețe, I. p. 158 și 139.

³⁾ Așa ne spune Cantemir în istoria imperiului otoman tradusă de Hodoș. București, 1876 I. p. 62 nota

PARTEA ECONOMICĂ.

Păstrarea (cruțarea) trebuie învățată.

Mulți cred, că păstrarea trebuie deprinsă numai din partea săracilor, cei bogați neavînd lipsă a păstra. Această părere este greșită din temelie, pentru-că avînd mai multe dorințe și trebuințe în vieță, cei avuți pot mai ușor risipi în scurt timp averi cât de mari, nefind dați la păstrare. Exemple (pilde) avem nenumărate în ori-ce comună.

Bogați ca și săraci pot păstra în fiecare an sume mai mari sau mai mici, fără a-și restrînge cât mai puțin modul de traiu și această măiestrie, putem zice, este una din cele mai folositoare și nu prea grea de a-și-o pute însuși ori-ce om în toată mintea.

Păstrarea este nu numai o virtute, care ne dedă să ne îndestulim cu puțin, ci și o artă (măiestrie mai aleasă). Ea nu poate fi fără bună împărțire, rînd bun, punctuositate (acurateță) și înainte de toate fără hărnicie.

A putut vedea ori-și-cine încercări de a păstra, pornite cu voință tare, dar' ele n'au ajuns la nimic, pentru-că au lipsit virtuțile, cari erau neapărat trebuincioase spre acest sfîrșit.

Multe familii de lucrători, cari își câștigă cu cele mai crunte sudori pînea amară de toate zilele, în lipsa virtuților ce se recer la economisare, mare parte a câștigului lor o risipesc fără de nici un folos și de aceea nu pot da înainte, ear' în timpul lipsei ajung la neagra sărăcie. Sînt oameni cu venite modeste (mici); ei însă, prin o bună economisare nu numai că umblă bine îmbrăcați și nutriți, ci adună și avere. Ear' aceasta au de a o mulțumî împrejurării, că știu lega crucerul (banul) pe zece locuri.

Cine are ochii deschiși pentru crucer, poate afla ușor sute de prilejuri pentru a-1 mîntul. Căci s. p. aici grijește ca o mîna de fîn să nu ajungă în gunoiu; dincolo va băga de seamă, ca lumina să nu ardă fără de nici o treabă. Cu grije va fi mai departe, ca să nu se peardă prin nepăsare un cuiu sau un șirof dela roată, un dinte dela grapă sau o parte dela plug ș. a.

Cât de mult se poate cruța numai prin ținerea în bună rînduială a lucrurilor! Plugarul, care — după-ce a sfîrșit cu lucrul — își ține carul și plugul cu bună îngrijire în șopru, le va ave timp mai îndelungat, ca acela, care le va lăsa să steie pe pămînt în vînt și în ploaie. Căci cu chipul acesta nu va ave tristul prilej de a vedea stricată sau perdută acum una, acum altă parte a plugului și carului seu. Hamurile, cari se păstrează afară din grajd și se ung din cînd în cînd, vor ține mai mult, decît acele, cari vor fi de-apurarea în aburii și umezeala din

grajd. Mai departe prin repararea la timp a unor mici stricăciuni se va face, ca obiectele se țină mai îndelungat.

Scăpată din vedere o verigă slăbită a lanțului, ea poate avea de urmare pierderea lanțului întreg. Adesea vedem că se frânge roata din pricină că nu 'i-s'a bătut la timp o pană (ic) sau pentru-că raful nu a fost destul de bine strins.

Punerea la timp a două-trei țigle în locul celor stricate împiedică stricarea căpriorilor (caferilor) și înnoirea văpsirii deasemenea la timp a unui obiect prelungește pentru zeci de ani trăinicia aceluia. Și ceea-ce s'a zis despre treburile bărbatului se poate zice și despre ale femeiei. Căci la câte obiecte, cari stau sub nemijlocita ei îngrijire, trebuie să se extindă această păstrare!

Precum s'a zis, unui ochiu cercetător 'i-se îmbie în fiecare zi o mulțime de prilejuri, unde se poate cruța câte un crucer. Această cercetare, firește, costă ceva osteneală, dar' ea nici la o întemplantare nu se poate asemăna cu binele ce-l aduce. Ea împovărează în locul ântâiu pe capul căsei și pe familia sa, ei înșiși având se facă mici îndreptări ici-colea, fiindcă servitorii nu prea au simț spre așa ceva, dar', îndatinați pe încetul și cu treabă bună, ei vin și trebuie se vină la brează și aceasta are să fie și pentru ei de un mare folos, că se vor obișnui a fi oare-când și pe seama lor stăruitori și prevăzători, însușiri dela cari atîrnă în locul ântâiu înaintarea unei economii.

(Va urma).

Prăsirea galițelor.

(Urmare).

Tot din asemenea cauze se naște și ciupirea sângeroasă a găinilor între ele pe creastă. Avem să îngrijim, ca scăderea, asta să se delătoreze, ca și ciupirea de pene.

Mâncarea ouălor încă este un învăț rău; la asta se dedau găinile din lipsă de nutreț, de carne și de verdeață, precum și din plictisire în locuri restrînse și în urmă prin ouăle stricate sau fără de coaje, cât și prin coaja de ouă aruncate lor.

Învățul acesta rău se poate de multe ori delătura, dacă le dăm ouă ferbinți, ferte, sau de acele cari sunt umplute cu mustar aspru și piper, sau dacă le tăiem ciocurile. Un alt modru mai cu isbândă avem: dacă încuiem găina care mănâncă ouăle într'o colivie deosebită, dându-'i în starea aceasta izolată ca nutreț în măsură de lipsă verdețuri, var, carne și apă, ear' ouăle le luăm numai decât. Peste zi n'avem să-'i dăm găinei de mâncare, ci se punem în colivie niște ouă de porcelan, care nu le poate mânca. Seara capătă găina de mâncare, ceea-ce avem să continuăm tot așa vre-o câteva zile, până-când nu se va mai atinge nici

de oul artificial, nici de cel natural. Dacă nici modalitatea aceasta nu va fi cu isbândă, nu ne rămâne alta, decât să o ucidem.

Unele găini au datina rea, încât clocesc târziu sau prea de multe-ori. Găini de aceste sînt mai bine, de a se deosebi cu totul dela celelalte galițe, sau a se încuia cu un cocoș într'o colivie separată, când apoi avem să-'i dăm nutreț neirităcios cum sînt verdețurile, nutreț moale ș. a.

De multe-ori putem observa, că galițele își caută cuartir de noapte pe ieslele grajdului de vite, pe arbori, pomi, cară, scare și alte recușite, în șoproane, pe coperișe și garduri; — aceste sînt de multe-ori expuse la animale răpitoare, — se pot răci și au de a suferi în urma asta; ouă foarte puțin sau depune ouăle în locuri necunoscute, unde acele se strică, sau se răpesc de animale ori de oameni.

Cauza acestora este, că cotețele sînt rău făcute. Cotețul în cele mai multe cazuri este făcut din lațuri sau scânduri în oare-care colț al grajdului de vite, al pridvorului, sub scară sau trepte, sau într'un șopron. Într'un asemenea coteț sau mai bine zis colivie nu este lumină și aer destul, ba de regulă nici curățenie.

Galițele se umplu de multe-ori de scari, pureci, stelnițe și alte insecte, în urma cărora nu-'și capătă odihna recerută de noapte, nu le merge bine, pe lângă nutirea mai bună au o căutătură sburlită și miseră, nu mai ouă, nu clocește, nu sporește în carne, untură și pene, ba roade penele, care apoi prin asta devin nefolositoare. La găinile, care se țin în grajduri strîmte, necurate, umede, se ivesc scarii rîiei.

Scarii rîiei cauzează pe picioarele galițelor niște bube micuțe scorbtoase de piele, care rău îl numim de comun picioare rîioase.

În cotețe necurate și înădușite se ivesc și plante parazitice sau bureți. Creasta albă a găinilor și locurile goale pe cap și pe grumazi au originea lor dela bureți, care pătrund la rădăcina și în cotorul penelor nimicindu-le, încât cad penele. Boala aceasta încă este lipicioasă.

(Va urma).

Iuliu Bardosy.

Pentru neguțători.

— Cărți comerciale bune. —

Vonim a atrage luarea aminte a clasei noastre negustorești și a tuturor acelor, cari sprijinesc și se interesează de mișcarea comercială română, că în vremea din urmă au eșit în tipar mai multe cărți, cari dau povețe bune și folositoare comercianților nostri și le arată cum trebuie să poarte și să ție în bună regulă afacerile neguțătoarești, socotelile, corespondența (scrisorile) cu alți neguțători și cu mușterii etc.

Una dintre cărțile aceste, eșită în anul trecut, este scrisă de dl I. C. Panfu, un harnic profesor dela școalele comerciale române din Brașov, cu titlul: *Curs complet de corespondența comercială, pentru școalele de comerț și pentru particulari.* (Brașov, 1897).

Precum se vede din titlu, cartea arată negustorilor și le dă instrucție, cum și în ce fel au să scrie scrisorile comerciale, în toate formele lor și are o mulțime de scrisori, ca modele. Este deci foarte prețioasă pentru comercianți și din această pricină le-o recomandăm spre folosire, ca o carte bună.

Cartea are 268 pag în 8-av mare, costă 1 fl. 60 cr. (4 lei) și se poate cumpăra și la librăria noastră („Tipografia“ în Sibiu).

Despre cartea aceasta și despre altele vom mai scrie în nr-ii viitori.

„Bihoreana“.

Cea mai de lipsă bancă românească, „Bihoreana“, care are menirea să deștepte un corn de țeară românesc la acțiune economică-națională, — se pare că a nimerit grele timpuri. Criza generală economică, să simte pretutindeni, și cu toate acestea „Bihoreana“ trebuie pusă în lucrare.

Apelăm deci de nou la acei aleși ai poporului nostru, pe care D-zeu 'i-a învrednicit și de averi, ca să dea tot concursul lor la înființarea acestui institut, dela care, cu tot dreptul, se așteaptă așa de mult. Atât „prospectul“ ce publicăm mai în jos, cât și statutele, garantează, că cei-ce-'și vor plasa aci capitalele, bine le vor plasa. În înțelesul statutelor din profitul curat mai ântâiu se dau acționarilor 5%; după aceea mai vine și dividendă.

Eată prospectul:

— Prospect. —

1. Subscrișii fondatori luăm inițiativa pentru întemeierea unui institut de bani, pe timp nedeterminat, sub firma „Bihoreana, institut de credit și economii, societate pe acții în Oradea-mare (Nagyvárad)“.

Scopul societății este a deștepta spiritul de economie în toate clasele societății prin depuneri spre fructificare; și prin deschidere de credite soșide, a înlesni ori-ce lucrare onestă pe terenul agriculturii, industriei, comerțului și a altor afaceri economice.

2. Societatea se înființează cu un capital de 200.000 fl. sau 400.000 coroane.

3. Capitalul social de 200.000 fl. respective 400.000 coroane să împarte în 2000 acții de câte 100 fl. sau 200 coroane.

4. Subscrierea acțiilor se încheie cu ziua de 15 Martie 1898 st. n.

5. La subscrierea acțiilor sînt a se plăti 10% din valoarea nominală a acției, adică după fiecare acție câte 10 fl. sau 20 coroane, și 2 fl. spese de fondare.

La 30 zile depă adunarea generală constituantă vor fi a se plăti direcțiunei 20% din valoarea nominală a acțiilor, adică după fiecare acție, câte 20 fl. sau 40 coroane.

Eară restul de 70%, va fi a se plăti la provocările direcțiunei; însă direcțiunea nu

va pute pretinde plățirea în rate mai mari de 10%, și în termeni mai scurți de câte 3 luni.

Fundatorii își susțin dreptul de a alege prima direcțiune, pe trei ani. (Legea comercială §. 183).

6. În cazul când s'ar subscrie mai multe decât 2000 acții, reducerea se va efectui în proporțiune dela aceia cari au scris mai multe acții.

Adunarea generală constituantă poate decide însă și ridicarea capitalului social până la suma subscrisă.

Oradea-mare, 23 Septembrie 1897.

Iosif Vulcan,

redactor și proprietar în Oradea-mare.

Nicolau Zigre,

advocat în Oradea-mare.

Toma Păcală,

protopop în Oradea-mare.

Iosif Roman,

advocat în Orade.

Dr. Coriolan Pap,

advocat în Oradea-mare.

T. Kóvári,

preposit. capit. în Orade.

Petru Mihuțiu,

protopop gr.-cat. de Oradea-mare.

G. Pop de Băsești,

propr. în Băsești.

Dr. Florian Duma,

advocat în Oradea-mare.

Samuel Ciceronescu,

prof. prep. în Orade.

Vasilin Ignatu,

adv. și propr. în Beiuș.

Dr. Aurel Lazar,

advocat în Orade.

A. Palladi,

preot și proprietar în Feneș.

Andrei Horvath,

presbiter în Orade.

Dr. Gavriil Cosma,

advocat și proprietar în Beiuș.

Dr. I. Nichita,

advocat în Șimlău.

Victor Illies,

proprietar în R.-Cristur.

A. Cosma,

director executiv al „Silvanici” în Șimlău.

Mihaiu Velici,

adv. în Chișineu.

Petru Pântea,

comerciant în Orade.

Dr. Nicolau Oncu,

directorul institutului „Victoria” în Arad.

Dr. Iustin Pop,

adv. și propr. în Tinca.

Prețul timpului și împărțirea aceluia.

„Timpul e ban”, ne spune o zicătoare a Englezilor și Americanilor; dar și alte neamuri s. p. Nemții și-au însușit această zicătoare. Noi însă de abia acum începem a cuprinde cu mintea înțelesul ei, măcar-că prețuirea timpului e de cea mai mare însemnătate pentru înaintarea în bunăstare. Că timpul e de a se socoti ca ban, mai bine ne putem încredința în fabrici și în lucrătoarele mai mari ale meseriașilor. Întreagă socoteala câștigului se întemeiază acolo pe împrejurarea, cât de mult sau cât de puțin timp se între-

buintează pentru facerea unui fabricat din anumit material brut. Folosirea mașinelor țintește înainte de toate la *crățarea timpului*, ca adevă în un timp mult mai scurt să se pregătească o mulțime mai mare de lucruri, de cum se pregăteau mai înainte prin lucrul de mână în timp mai îndelungat.

Tocmai așa însă stă treaba și în economie. Și aici folosirea timpului și împărțirea cum se cade a aceluia face bani, adesea mulți bani. Da, zicătoarea: timpul e ban, are în economie și anume într'o privință însemnătate mult mai mare ca în industrie, adevă încât lucrările economice atiră dela timp și înfrunțările aceluia. Lucrătorii în fabrici și peste tot meseriașii pot lucra în toată tihna și când afară începe a ploua; economul însă trebuie să plece din câmp acasă. Economul, care lucră fără plan, poate să fie un om cât de harnic și să se necăjească doar' mai mult decât vecinul seu — cu mai bună socoteală — și totuși nu va fi nici-odată gata. Totdeauna va fi cu lucrul îndărătul acestuia și nu se va pute bucura de ajans în urma ostenelelor și hărniciei sale.

Cine însă are de-apurarea în vedere o împărțire cât mai bună a lucrurilor sale după zile și anotimpuri, după împrejurările umblării timpului și după însușirea pământului, apoi cine controlează și împarte bine timpul de lucru al oamenilor sei — acela lucră ca un adevărat econom; el va reuși în toate, lucrătorii și vitele nu-i va necăji înzădar și nici umblarea nepotrivită a timpului nu-i va pute strica mult.

Din când în când capul familiei ar trebui să-și facă plan amănunțit cu privire la lucrările sale. Iarna îndeosebi este cel mai potrivit timp pentru gătirea unui astfel de plan peste întreg anul și economul face bine întrebând cu acest prilej și pe soția sa, pe copiii mai mari, pe mult pătitul seu tată sau pe socru. Tinerii devin prin aceasta mai bine cugetători, mai cu chibzuială, capătă voe și dragoste cătră chemarea lor, cum și rivnă pentru perfecționare, adevă de a se face tot mai știutori.

Cu prilejul facerii planului numit se va lua în socotință: cum să-și împartă mai bine locurile, ce să planteze în fiecare, de ce sămânțuri are lipsă, cum să le curățească sau de unde să și-le aducă, ca la timp să le aibă la îndemână; se vor lua în socotință și calcula deosebitele îmbunătățiri, ce vor fi de a se face la singuraticile locuri. Căci pentru un econom harnic și iubitor de înaltare lucrul nici-odată nu se gată, ci neîntrerupt se va găsi câte ceva de îndreptat și de îmbunătățit. Așa s. p. aici este o livadă apătoasă; deci se va face socoteală, cât ar costa sbicirea ei și anume: cât lucru se recere pentru facerea șanturilor și ducerea petrilor de lipsă la așezarea țevilor

de scurgere ș. a. precum și că în ce mod și pe ce cale s'ar pute ajunge la material bun și ieftin.

Dincolo este un loc care, deși cu pământ destul de bun, din pricina că e de tot pieziș (costiș) nu se poate folosi ca arător; deci se va chibzuî n'ar fi oare bun pentru plantarea de pomi, arbori, hemeiu ș. a.

Și ear' în altă parte este doară un loc mai mare, care, socotind gunoiul și osteneala, nu se plătește a-l cultiva cu cereale (bucate); prin urmare se va încerca alt mod de economie s. p. punând pădure, spre care sfârșit se va cere sfatul unui silvicultor și în timpul iernei se vor face șanturile de apărare.

Cu chipul acesta se vor face deocamdată în gând și cu socoteală planurile de lipsă și, îngăduind timpul iernei, se vor începe și lucrările. (Va urma).

Ianuarie.

Știm, că cei mai mulți din cetitorii nostri, dacă nu toți, au *Călindețul Poporului*, ear' aceia, cari încă nu-l au, se vor grăbi să și-l cumpere, căci el este foarte bun și folositor.

În acest Călindeț se află între multe alte lucruri bune și *povețe economice* date în fiecare lună și tipărite în partea calendaristică, unde se află zilele lunilor. Afară de aceste însă vom da în *Foaia Poporului* în fiecare lună și alte povețe economice, semne și prevestiri de vreme și alte lucruri bune și folositoare economilor.

Povețe economice pe Ianuarie.

Gunocește arăturile și viaa, dar' nu împraștia gunoiul. Bate pari în viae. Deschide brazdă în neaua de pe sămănături ca să nu se înădușească; ear' fiind apă, grijește să se scurgă.

Drege uneltele de economie, căci acum având timp, poți să stai lângă măiestru, ca să-ți facă un lucru de treabă. Vitelor dă nutrețul învrstat, că-l mănâncă și mistuie mai bine. Curățește pomii de mușchiu, coaje bătrână, crengi uscate și, pe timp umed, de iască. Unge ranele c'o amestecătură de balegă, pământ cleios și pěr de bou tăiat mărunt. Adună neaua cu lopada grămezi în jurul pomilor. Astfel umpli pământul de umezeală și faci pomii să întârzie cu înflorirea, prin ce-i scapi de brumă.

Caută nu cumva șoarecii conturbă stupii. În zile calde acopere stupii cu pânzături ca să nu înceapă albinele a sbura. La câmp împraștie mușinoii de pe livezi. Vinurile din pivnițe trebuie trase, ear' bucatele întoarse și aerisate.

De-ai schimbat servitorii, griji, cum te areți față de cei noi. Nu fi nici prea aspru, dar' nici prea blând, căci ușor îi poți învăța să se poarte rău și să ai necaz cu ei.

De-ale vremii.

Ianuarie cu moină, primăvară friguroasă, ear' vara călduroasă. Ianuarie cald nu e semn de un an mănos. După iarnă neagră cu vânturi calde, primăvara se pot ivi ușor boale. Ianuarie uscat și geros aduce Faur cu zăpadă. Negura din ianuarie aduce Faur umed. Când se trag nourii spre miază-zi, urmează frig, — când spre miază-noapte, — căldură. Cum a fost timpul la Sf. Grigorie (10), așa va fi tot anul.

Sfaturi economice.

Pentru stîrpirea sobolilor.

Când sobolii sau cărțițele ne fac mari stricăciuni în livezi și prin grădini, mai cu seamă prin ridicarea pământului (formând mușinoae) și scoaterea rădăcinilor de legumi și ierburi, se recomandă a se muia o cârpă în gaz (petroleu) și a se pune în mușinoiu.

Sobolii, îndată-ce simt mirosul de petrolu (gaz), fug părăsindu-și găurile.

d. A.

Pentru găini se oue tot anul.

Se aduni sēmēnță de urzică, când va fi coaptă și din când în când se dai găinilor se mănânce amestecată cu țărțe. Fă probă întâiu cu o găină sau două.

Apă de stâncă.

Vestitul călător Nordenskjöld a ajuns de mult la gândul că și în cele mai tari stânci, cum e granitul și altele, se află apă. La aceste idei a ajuns sprijinindu-se pe cercetările făcute de tatăl-seu, Nil Nordenskjöld. Acesta băgase de seamă că apa din minele cele mai adânci, chiar dacă erau vecine cu marea sau sub mare, aveau isvoare de apă dulce, bună de beut și cu desevîrșire limpede.

Întâia încercare a făcut-o pe insula stâncoasă Svangen, la Sud de Kosterfjord. Pe această insulă e o stație de cărmaci de năi și trebuie să li-se care apă de pe uscat. Aci însă apa aflată era sărată; se vede că era vre-o comunicație cu marea.

În 1894 făcu a doua cercare baronul Ruuth în insula Arkö, aproape de Braviken. Data aceasta reușita fu desevîrșită. La adâncime de 35 de metri se dădu de apă, care deodată era turbure, dar' după-ce scoase bine sfredelul se limpezî. Apa era dulce, și bună de beut.

S'au mai făcut de 24 de ori asemenea încercări și rezultatul a fost totdeauna bun: la 30—35 de metri adâncime se află apă bună de beut. Deși sfredelitura e largă numai de 10 cm. fântânile dau până la 2000 litruri pe cias.

De seamă e, că prin ajutorul acestei descoperiri se vor pute face bune de locuit o mulțime de pustiuri petroase ale Asiei-mici, Arabiei și Saharei.

Știri economice.

„Banca Poporului“ din București. Duminica trecută s'a ținut la București prima adunare generală a „Băncii Poporului“. Dl Dr. Istrati, președintele consiliului de administrație a deschis ședința prin o cuvântare des întreruptă de aplause, arătând însemnătatea noiei bănci, din punctul de vedere al propășirii economice. Întrându-se în ordinea de zi, dl Ch. D. Stăicovici, directorul „Băncii Poporului“, a dat cetire actelor constitutive, arătând în același timp, modul cum s'au făcut subscrierile și cum s'a efectuat primul vîrsămēt. S'a procedat apoi la alegerea a trei membri în consiliul de administrație. Cu o mare majoritate au fost aleși d-nii: I. Grădișteanu, Pană Pencovici și Ulpiu Hodoș. Censori au fost aleși d-nii: T. I. Negoescu, G. Boambă și C. C. Perticari, ear' censori suplenți d-nii: N. Lupan, Toma Constantinescu și D. Z. Furnică.

„Banca Poporului“ este alcătuită din 505 acționari. Toate ramurile de comerț, industrie și profesii libere sînt reprezentate în acest total. Noul așezămēt de credit popular va începe operațiunile sale în cursul lunii Ianuarie 1898, când se va face și al 2-lea vîrsămēt.

Reedificarea gărilor. Ministrul ung de comerț a destinat suma de 3¹/₂ milioane florini pentru lărgirea și reedificarea alor 15 gări, dintre care amintim: Debretin (250 mii fl.), Timișoara (250 mii fl.), Piski (300 mii fl.), Sătmar (160 mii fl.), Cluj (150 mii fl.), Brașov (100 mii fl.) și Orșova (50 mii fl.)

Aceste lucrări vor da ocupație la foarte mulți lucrători — numai de n'ar face ministrul ca întotdeauna, ca să angajeze de lucrători numai pe Ciangăi și pe cei-ce știu perfect scrie și vorbi ungurește!

Industria României, face progrese foarte mari care numai înveseli ne pot. Cu deosebire, în timpul mai nou se pune deosebit pond pe dezvoltarea acelor rami de industrie, care prelucră produsele economiei de câmp. Astfel de present în România se află: 98 mori cu un capital de afaceri în suma de 16 milioane fre. și cu peste 2000 lucrători. Aceste mori pot măcina zilnic la 180 vagoane de bucate. Fabrici de spirt sînt 48, care prelucră anual la 810.000 măji m. de bucate. Fabrici de bere sînt 19 cu o producțiune anuală de peste 50.000 hectolitru.

Din traista cu povețele.

— Răspunsuri. —

G. F. în Poiană. E greu de crezut, că acei doi oameni vor fi scos pe pîrinții d-tale din moși fără nici un drept. Dacă nu aveau ceva drept, când s'a făcut cartea funduară, nu li-se scriau pe numele lor. Nu scrii la înțeles, dacă împățeala făcută cu sora d-tale se extinde și asupra moșilor aflătoare la cei doi oameni. Dacă veți ave dovezi, că moșile le-au căpēt pîrinții d-tale dela pîrinții lor și veți pute dovedi și înaintea judecāței, veți căpēta moșile înapoi, altfel nu. Procesul trebuie să-l poarte un avocat.

I. I. în Smigu. E greu să eși din încurcătura, când te bagi de bunăvoe. D-ta când ai zis, că iai fleșeritul în față de 2 martori și ai dat mîna, ai încheiat contract. Al-dămașul deși l-a cerut primul licitator, dar' îl vei fi plătit d-ta. Că nu 'ți-a spus, că

trebuie să plătești și darea de venit, nu face nimic. D-ta, care încă ai fost de față la licitare, ai știut condițiile de licitare. Alt sfat nu-ți putem da, decât să ții fleșeritul, dacă te-ai legat, ori să te împaci cu primul licitator, să-l țină el. Perdere nu poate să v'aducă la nici unul.

Țeara-Noastră.

Descrierea Ardealului spre mează-noapte dela Murăș.

de

Silvestru Moldovan.

(Urmare).

Roșia.

Ele par a fi niște vechi cetăți ruinate, din care pricină li-s'a dat numele de »cetate«. În »Cetatea-Mare« intrarea se face prin o galerie suterană strîmtă (lată de 1 m. și înaltă cam de 2 m.). Sosiți înăuntru sîntem surprinși de măreția icoanei, ce ni-se înfătoșează. Trebuie să ne închipuim o înfundătură verticală uriașă, descoperită și de formă cam rotundă, avînd un diametru de vre-o 40 m. și cu pîreți înalți până la 100 m. Coastele pîreților sînt alcătuiți din stânci puternice, crepate și aruncate în neorînduială prin lucrările miniere mai noue și prin puhoaiile de ploaie. Ici-colea se vîd printre ele tăieturi adânci și guri de mine, cari se înfundă în interiorul dealurilor și sînt de present în lucrare.

Asemenea este și »Cetatea-Mică«, care se află în vecinătate, pe coasta dinspre valea Cornei. La intrarea ei se înalță stânci puternice, brăzdate și găurite, ear' prin crepăturile pîreților avem privire în Cetatea-Mare.

Străinii, cari au vizitat aceste mărețe reminiscențe ale anticității, scriu cu mare admirație despre ele. Astfel este între alții geologul Cotta, eălătorul englez Boner, apoi Bergner ș. a.

»Priveliștea a făcut o adâncă impresie asupra mea — zice Boner. Grandiositatea sêlbatică a scenei, icoana de o putere supranaturală, ce ne-au lăsat lucrarea acestor bărbați cutezători în luptă cu natura, au deșteptat în mine niște sentimente, pe cari cu greu le-am putut stăpîni«.

Ear' Bergner se exprimă astfel:

»Pe coasta de cătră răsărit a Cărniciului (Boiu) se află Cetatea-Mare și Cetatea-Mică. Ne urcăm sus la ele și întrăm prin o galerie în interiorul celei dintăiu. Stăm surprinși și tăcuți, stăpâniți de farmecul curioasei priveliști! Oare ne aflăm în vre-un crater de vulcan stîns, sau ne-am rătăcit în interiorul vre-unei cetăți? Cu drept cuvînt s'a dat numele de »cetate« acestei afundături, mărginită cu pîreți înalți de stâncă. Imprejurul nostru se ridică stânci puternice, crepate și colțuroase și printre ele se vîd numeroase galerii și guri de băi. Aceasta este marea și admirabila operă a Romanilor«...

În adevăr grandioase reminiscențe... S'ar părea că sînt urme de uriași și nu au fost făcute de mîni omenești. Privind tăietura uriașă, înaintea ochilor sufletești ni-se înfătoșează din noianul veacurilor trecute mulțimea sclavilor, cari sub paza legionarilor romani scoteau aurul pe seama Romei, doamna și stăpâna lumii de odinioară. Căci este știut, că Romanii își lucrau minele cu sclavi. Un scriitor roman, Polybiu, ne spune, că în minele din Spania lucrau câte 40 de mii de sclavi. Sute și mii de sclavi vor fi lucrat și aici, în minele de lângă localitatea Alburn, din Munții-Apuseni ai nostri.

Romanii aveau lipsă de mari puteri, ca să poată exploata minele, de oare-ce ei nu lucrau cu praf de pușcă, sau chiar cu dinamită, nefiind aceste cunoscute pe atunci. Ei înfăbântau stâncile aurifere cu foc și apoi le udau cu oțet, făcându-le sfârmicioase și scoțând astfel aurul din ele*)

Tot din pricina greutăților, ce aveau să întâmpine, ei mînau băile de sus în jos, făcând mari afundături în dealurile cu metale sau cu sare. Cetatea-Mare și Mică dela Roșia ne arată forma minelor romane; ele au asemănare cu minele uriașe din Spania, cari sînt descrise de Polybiu. (Va urma).

CRONICĂ.

Un abonent din America. Săptămîna trecută *Foia Poporului* a primit un abonament din America, dela dl *Iosif Holerga*, Român de-ai noștri, așezat în America. Dînsul se află în *Salem, Ohio, America*, de-meză-noapte. Afară de *Foia Poporului*, dl *Holerga* și-a procurat dela librăria noastră mai multe cărți și ne scrie, că îi merge bine în străini și că pe acolo „sînt frați Români destui, dar' nu sînt la olaltă cu toții“. Abonamentul ni-s'a trimis prin marea casă *F. Missler & Kriment* din orașul fruntaș american *New-York*. — Salutăm pe această cale pe dl *Holerga* și pe ceilalți frați Români de peste oceanul Atlantic.

Industria noastră de casă la Viena. Am reprodus în numărul trecut ceea-ce a scris foaia *Patria* din Bacovina despre expoziția de lucruri femeiești române, duse la Viena prin mijlocirea d-nei *Elena Hossu-Longin* din Deva. Eată ce scrie despre această expoziție foaia *Deutsche Zeitung* din Viena:

„În toată tăcerea s'a deschis aici, în Viena, pentru un timp mai scurt, o expoziție care atât prin bogăția ei, cât și prin obiectele ei, e vrednică să atragă asupra ei luarea aminte a celor mai largi cercuri vieneze și cu deosebire atențiunea doamnelor noastre,

„Doamnele române și mai cu seamă țărancele române fac lucruri minunate în broderie și în țesătorie. Stăruința și zelul Româncei în tors și în țesut sînt de minune.

„Mustrele expuse arată un sentiment și o pricepere bogată în colori și forme, cari sînt de obârșie adevărată română.

„Doamnele române au făcut acum cea dintîiu încercare de a face cunoscută industria lor de casă și a câștiga pentru ea cercuri mai largi. Ceea-ce au expus este ceva surprinzător și de o mare bogăție. În prima linie amintim „cătrînțele“ vîrgate, întreșute și cusute cu fire de argint și de aur, mustre de o rară frumusețe. Ștergare și șervete minunate brodate, perdele și costumuri; la costumuri a trebuit să admirăm îndeosebi minunatele velitoare și cămeșile delicate lucrate cu mult gust“.

Lugojenii pentru școala națională. *Foia Diecesană* din Caransebeș aduce știrea, că comitetul parochial din Lugoj a cumpărat dela dl *Iuliu Fogarassy*, proprietar și protopretor în Sacul, pe seama bisericii gr.-ort. române de acolo hotelul numit „La postă“, aflător în fața bisericii. Hotelul mare,

*) Scriitorul roman *Plinius* ne spune pe scurt despre modul de bășit al Romanilor, zicînd *igne et aceto* (cu foc și oțet). Istoricul *Tit Liviu* zice mai lămurit: *ardentia saxa infuso aceto putrefaciebant* (adecă: stâncile ferbinți udându-le cu oțet, le făceau sfârmicioase (putrede).

cu o curte și grădină și cu alte clădiri s'a cumpărat împreună cu vre-o 25 de lanțuri de pămînt arător cu prețul cam de 60 de mii florini. Cu 1 Ianuarie 1898 st. n. biserica devine proprietară asupra acestor realități. Prin aceasta s'a apropiat cu un pas mai mult spre îndeplinire un vechiu plan al Românilor din Lugoj de a înființa o școală superioară română de fete, a cărei lipsă de mult o simțeau Românii bănațeni, cari până acum sînt siliți a-și trimite fetele în școli catolice, străine nouă atât prin graiu, cât și prin spiritul de creștere.

Daruri creștinești. Ni-se scrie, că dl *Avion Macaveiu*, mare proprietar de mine în Bucium-șasa, a dăruit bisericii din Trîmpoșe o frumoasă cădelniță, țîitoare de tămăie și linguriță de argint china, în preț de 19 fl. v. a. Ear' dl *Simeon Dandea*, contabilul casei de păstrare „Detunata“, a dăruit 4 prea frumoase candelă de argint china, în preț de 22 fl. v. a. Pentru aceste daruri domnul *Nicolae Matora*, parochul dia Trîmpoșe, le exprimă în numele comitetului parochial mulțumită ferbinte.

Nou capelan în Cluj. „Unirea“ scrie, că dl *Nicolau Rațiu*, capelanul gr.-cat. din Cluj, este numit paroch în Tritul-de-sus (pe Câmpie), ear' de capelan în locul d-sale este numit domnul *Laurențiu Pascu*, cancelist metropolitan în Blaj.

Nenorocire. Din Porumbacul-de-jos (comit. Făgăraș), ni-se scrie: Luni, în 22 Decembrie v., noaptea, a lăsat sluga părintelui *Dimitrie Mandeal* lămpașul aprins în grajd și s'a dus prin sat. Lămpașul a căzut într'un pat și a aprins mai multe haine. Din pat a căzut focul pe niște purcei de sub pat, cari au ars. Alceva n'a ars, dar' din focul ce s'a iscat s'a produs fum și s'au înecat 5 bivolițe și 2 boi, cari s'au găsit dimineața moarte. Paguba e vre-o 800 fl. Mare nenorocire pentru un om sărac. Oamenii marinimoși bună faptă ar face ajutând cu câte ceva.

Nou doctor de drepturi. Ni-se scrie că simpaticul tînr dl *Coriolan, Meseșian*, care zilele trecute depusese cel din urmă examen (rigoros) de drepturi, a fost promovat Sâmbătă în sala universității din Cluj, — doctor în științele de drept.

Iubileul Monarchului. Precum se vestește din Viena, se fac deja mari pregătiri pentru sărbările iubileului M. S. Monarchului, cari vor ave loc în zilele de 28—29 Noembrie 1898. Se ia ca sigur, că împăratul *Wilhelm II.*, regele saxon *Albert* și părăchea moștenitoare italiană vor lua parte la sărbări. Despre ceilalți domnitori europeni nu se știe, dacă vor veni în persoană sau numai se vor reprezenta prin trimiși.

De pe vremea lui Napoleon. În zilele trecute a murit în satul Budești (Maramureș) *Vasile Oana*, care era trecut de o sută de ani. Cu cât, nu știa nici el însuși. Când a ajuns la o sută de ani a început numai a se plînge, că „începe a îmbătrâni“. Moșneagul a luat parte în toate războaiele contra lui Napoleon-cel-Mare și știa povesti multe pătani din taberile cele lungi. Dar' nu știa de câți ani e. „Cine mai poate ține în minte atîția ani!“ răspundea el, când îl năzjiau să spună de câți ani e.

Întunecime de lună. Săptămîna trecută, Vineri noaptea spre Sâmbătă a fost întunecime de lună, care ar fi fost să se vadă și la noi, dacă cerul și luna n'ar fi fost acoperit cu nori. Începutul întunecimei a fost la 11 ore noaptea, când penumbra pămîntului s'a așternut peste lună, care însă nu a fost întunecată, ci numai umbrită puțin. Întunecimea adevărată s'a început numai la 12 ore 53 minute. Maximul întunecimei s'a ajuns la 1 oră 40 min.

Comassarea hotarului Sibiu. Tribunalul din loc prin hotărîrea sa nr. 7405 civ. din 16 Dec. 1897 a declarat cu putere de drept sentința, prin care se hotărăște comassarea hotarului Sibiului, după-ce nu s'au întrebuițat remediile de drept în termenul dat de lege. Cu conducerea lucrărilor pregătitoare pentru comassare a fost însărcinat consilierul de tribunal *Desideriu Mihály*.

Foamete în Torontal. Din *Bectcherecul-mare* sosesc vesti îngrozitoare despre miseria din comitatul Torontal. În mai multe comune miseria e la culme, așa că autoritățile nu mai pot da ajutor. În mai multe locuri s'a ivit tifusul din pricina foamei, care seceră mulțime de jertfe din populațiunea ajunsă în neagra miserie în urma slabei roade din toamna trecută. S'a făcut un comitet de ajutorare.

Inspectorul armatei noastre, baronul de *Schönfeld* a murit săptămîna trecută în Viena. Eată unele date din viața lui: Br. *Antoni Schöfeld* s'a născut la 1827 în Praga. În vîrstă de 11 ani a intrat în școala militară din *Wiener-Neustadt* și în 1845 a fost numit sublocotenent. În războiul din 1848 a luat parte la operațiile de apărare a granițelor; în 1849 a fost în expediția italiană și la *Mortara* s'a distins printr'o deosebită vitejie, ear' la *Novara* a fost rănit, după o luptă vitejească. La 1862 a fost numit vice-colonel. Refators din războiul cu Dania (1866) a fost numit colonel. La 1870 i-s'a dat titlul de baron, la 1875 a fost numit general, la 1881 comandant de corp în *Sibiu*, la 1882 în *Graz*, ear' la 1889 în Viena. Astă-vară și-a sărbătorit, în deplină sănătate, iubileul de 70 ani.

Milan — comandant suprem. Fostul rege al Sârbiei *Milan* a fost denumit comandant suprem al armatei sârbești. Această denumire nu e primită cu bucurie de statele vecine. Se spune, că prin aceasta armata sârbească se apropie de destrăbălare.

Alegere de deputat în Sibiu. Termenul pentru alegerea de deputat în locul consilierului ministerial *Fr. Schreiber*, care a reprezentat cercul II. al orașului Sibiu, s'a hotărît pe ziua de 22 Ianuarie a. c.

„Verzii“ și tovarășii lor candidează pentru acest cerc pe avocatul din loc *W. Bruckner*.

Noue mine de aur în Ardeal. În comitatul *Murș-Turda* s'au descoperit de curînd noue mine, cuprînzînd bogate vine de aur și argint. Nouele mine se află pe teritoriul *Mășterhazei* (valea *Murșului*) și sînt 9 la număr. Aurul se arată dela fața pămîntului la 10—12 metri în jos.

Denumire. Din Blaj ni-se scrie: *Ioan Stoica*, profesor la școlile normale de aici, în urma serviciilor făcute în timp de 12 ani școlii și bisericii, fu denumit de paroch în *Pogăceaua* și viceprotopop al aceiași tract.

De-ale redacțiunii. Dl Petru Simtion, redactor responsabil al Foii Poporului, cu numărul din urmă a încetat de a mai iscăli foaia, ca răspunzător. De aci înainte locul de redactor respunzător îl ocupă de nou vechiul redactor, dl Andreiu Balteș, care a suferit atât de mult pentru cauza românească.

Totodată dînsul semnează și Tribuna ca răspunzător.

Invitare. Inteligența română din Alba-Iulia și jur invită la *balul*, ce se va aranja Duminică, în 23 Ianuarie 1898 st. n., la hotel „Hungaria”. Începutul la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 1 fl., de familie de 3 persoane 2 fl., de familie peste 3 persoane 3 fl. Venitul curat e menit pentru amândouă școlile române din Alba-Iulia. Alexandru Velican, avocat președinte. Iosif Roman, cassar. Iuliu Roșca, controlor. Comitetul aranjator: Dr. Alexandru Fodor, medic; Petru S. Cirlea, comerciant; Iosif Cirlea, proprietar; Ioachim Totoian, teol. abs.; Valeriu Velican, comptabil; Clement Boeriu, subcomptabil; Iacob Popa, teol. abs. st., în drept; Victor Popu, st. în drept; George Măcelariu, st. în drept; Camil Velican, st. în drept; Enea Pop Bota, teol. abs.; Candid Suciu, teol. abs.; Rubin Patița, Victor Gerasim, Aurel Gerasim, Aurel Sava, Aurel Danielo și Ioan Moldovan, studenți în drept. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

Fapte vrednice de laudă. Poporul român din Cuiedi, pe care deși afurisiții agenți ai secției baptiste s'au încercat în tot chipul a-l ademeri, dar' fără nici un rezultat, și în anul acesta însuflețiți fiind cu mic cu mare de sosirea măreței zile a Crăciunului au venit la sf. biserică, încât abia mai încăpeau. Bucuria ficăruia a crescut, când economul Stefan Rad presentă un *Chivot* în preț de 50 fl., Pavel Blidar 4 repizi și o cruce în preț de 25 fl. și Florița Stepan o cruce de argint în preț de 14 fl., cari apoi la sfîrșitul otreniei s'au sfințit și întru aducerea aminte de bunii creștini Stefan Rad, Pavel Blidar și Florița Stepan s'au așezat la locul lor în sf. biserică.

Iubirea lor față de sf. biserică se le servească de mântuire înaintea lui Dumnezeu ear' poporul din Cuiedi poftindu-le zile bune și fericite și pe această cale le aduce mulțumită lor, și laudă preotului Terențiu Miclușia, care prin purtarea sa într'un timp abia de doi ani, cu aceasta a început a arăta prin fapte că e vrednic de locul ce-l ocupă. Cuiedi (com. Arad), la 23 Decembrie 1897.

Ioan Borlea, inv.

Un scriitor bun, cu numele Gavriil Florea din Hidiș (Hidas, posta Trăscău, Torockó), fost aplicat la deregătorii, cu cunoștințe bune din limba maghiară, caută aplicație la vre-un notar cercual sau în vre-o altă cancelarie. A se adresa la dînsul în Hidiș.

Gimnastu de stat în Făgăraș. Ministerul de instrucțiune vrea să întemeieze chiar în acest an gimnasiu superior de stat în Făgăraș. Din acest scop a făcut apel la oraș și comitat, să contribuie după puteri la cheltuelile de susținere.

Credem, că membrii români ai reprezentanței comitatense din Făgăraș își vor ști face datoria față cu acest nou atac maghiarizator!

Tîrgul de țeară din Sibiu a fost slab cercetat. S'au vîndut 316 cai și 1064 bovine. Tîrgul de mărfuri a fost chiar așa de slab ca și cel de vite.

Întîmpinare. Primum spre publicare următoarele: În nr. 35 din 1897 al „Foii Poporului” a apărut o scrisoare scrisă de dl Nicolae Moisin privitoare la „Reuniunea meseriașilor români din Săliște”. De oare-ce dl Moisin în scrisoarea sa acuză pe dl Dr. Nicolae Maier, că ar fi fost autorul și inițiatorul scrisoarei de aderență apărută în „Tribuna Poporului” nrul de probă, dator mî simt întru restabilirea adevărului a declara, că eu am fost autorul scrisoarei de aderență, și am făcut-o la propria mea voință neîndemnat de nimenea, am purtat-o la domnii meseriași cari o au subscris. Nevoind ca pentru faptele mele să fie altul acuzat, dau această lămurire. Săliște, în Dec. 1897.

Nicolae Munteanu, cordonier.

Să caută un ucenic de boltă, un băiat în vîrstă de 13—15 ani, care să știe cetil, serie și a socotil (computul), apoi limba nemțească sau ungurească. Condițiile sînt priincioase. Cei cari reflectează la aceasta să se adreseze la: Nicolau Răchitan, comerciant în Săsciori, (Szászsefor, posta în loc, comitatul Sibiiului).

Serb osândit pentru „agitație”. Curtea cu jurați din Seghedin a osândit la trei luni închisoare și 200 fl. amendă pe un Sărb, Bogdanovics, acuzat că printr'un articol ce a publicat în „Zastava” a făcut „agitație contra statului”. Bogdanovics n'a recurat, ci îndată și-a început osânda.

Învitare.

Subscrisul comitet al înființării „Bibliotecii populare române” din opidul Biertan invită cu toată onoarea la

Fetrecerea cu dans

ce se va aranja în 19 Ianuarie st. n. a. c. (a doua zi de Bobotează) în hotelul „La stea”.

Începutul la 8 ore seara.

Întrarea de familie 50 cr., de persoana 30 cr. Venitul curat e destinat pentru înmulțirea bibliotecii. Invitări speciale nu se fac.

Biertan, în 1 Ianuarie 1898.

Teodor Avram, paroch, președ.; Basiliu Isailă, paroch, vice-preș.; Demetriu Stuchirean, cassar și bibliotecar; Gavrilă Bozoșanu, invet., notar; Victor Călborean, Ioan Popoviciu, Trifon Suciu, Nicolau Stuchirean, cojocar și Nicolau Tăbăcariu, membri în comitet.

Loc deschis. *)

Mulțumită publică.

Subscrisul în numele tuturor locuitorilor d'n comuna Topa superioară, în cercul Ceica-ung. (M. Cseke), com. Bihor, pe această cale aduce la cunoștință publică, că zeloșii și mult binefăcătorii creștini, adevărat onoratul domn Vasiliu Pop, preot gr.-or. român, au ridicat o cruce cu răstignirea pe spesele d-sale proprii, în morminții de aici. — Ear' altă cruce a dăruit-o pe seama sf. biserici din comuna Dobrești, tot vecină cu noi, văpsite frumos, în valoare de 50 fl. v. a.

Ear' doamna Maria Roithi, preoteasă, soția sus numitului domn preot a dăruit o cădelniță de argint în preț de 8 fl. v. a.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Rugăm dar' noi subscrișii în numele tuturor locuitorilor noștri, ca bunul Dumnezeu să le dăruiască sănătate, și să le lungească firul vieții d-lor, și întreaga familie a d-lor să o ferească Dumnezeu de toate relele, pentru darul ce l-au adus pe altarul Domnului.

Topa-superioară, la 7/19 Decembrie 1897.

Iacob Mihaiu, m. p., Costan David m. p.,
invetător gr.-or. român. primar.
Teodor Zgird m. p., Teodor David m. p.,
epitrop. epitrop.

Mai nou.

Protestul popoarelor împotriva maghiarizării.

Comitetul executiv al naționalităților aliate: Români, Slovaci și Sărbii, a ținut în 10 Ianuarie n. o ședință în Budapesta, în care au făcut în numele celor trei popoare un strășnic protest împotriva maghiarizării. Protestul se publică românește și nemțește în Tribuna și în alte foi naționaliste. Vom publica și noi unele părți din el.

Totodată s'a hotărît în amintita ședință să se concheme pe la sfîrșitul lui Mai un **congres al naționalităților** la Budapesta. Congresul va înainta Maiestății Sale prin o deputație un **memorand al Românilor, Sărbilor și Slovacilor aliați.**

R Î S.

Țiganul și solgăbirul.

Un Țigan mergînd la tîrg cu doi vitei se întîlnește cu solgăbirul, dar' nu-i mulțumește, căci ținea viteii de funie.

Solgăbirul, ca să-l sparie, îl oprește și-i zice:

— Da cine este tu, mo cioară, de nu-ți iai pălăria de pe cap înaintea oamenilor.

— Fă bine, mă rog de Maria ta și ține viteii de funie să nu scape, că apoi îmi ridic pălăria — zise Țiganul.

Comunicată de R. M. Albu.

POSTA REDACȚIEI.

Eugen a lui Ioan în S. Pentru numărul de anul nou a venit prea tîrziu.

D. R. în G. Dacă preotul d-voastre nu s'a cores, fii bun și ne scrie faptele lui rele și le vom publica. Cele trimise de mult, nu le avem.

Abonent 9192. Precum vezi, s'a publicat în nr. trecut. Causa întîrzierii a fost lipsa de loc.

Nic. P. în Sălciva i. Cere un catalog românesc dela fabrica de mașini etc. a lui Andreiu Rieger, (Sibiin); acolo vei afla ce cauți.

Cor vocal în C. Cu părere de rău dar' nu putem împlini cererea. Membrii corului dacă contribuie toți, pot să aboneze ușor un exemplăr din foaie.

P. H. în Gurah. Scrisoarea d-tale nu o găsim; se va fi perdat. Scrie-ne încă odată și publicăm.

T. T. în Teaca. Nri din bibliot. „Tribunei” nu putem da gratis la abonenți, dar' am dat un premiu la Crăciun. Trimiți chiiturile?

I. M. în Topa s. Causa întîrzierii a fost sing lipsa de loc, căci altcum mulțumita de mult e culeasă. Privitor la celelalte noi asupra nimărui nu facem silă

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Balteș. Proprietar: Pentru „Tipografia” societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Călinarul săptămânii.

Zilele	Călinarul vechiu	Călin. nou	Soarele	
	Dum. înaint. Botez., gl. 6 sft. 9.	rés.	ap.	
Dum.	4 Sob. SS. 70 de Ap.	16 Marcel	7 42	4 18
Luni	5 S. Teopemț și Teon	17 Anton pust	7 41	4 19
Marti	6 (+) Dotezul Dom.	18 Prisca	7 40	4 20
Merc.	7 † Sob. S. Ioan Betez	19 Sara	7 39	4 21
Joi	8 C. Georg și Domnica	20 Fab. și Seb.	7 38	4 22
Vineri	9 S. Mc. Polievt	21 Agnes	7 37	4 23
Sâmb.	10 Păr. Grigorie Nisis	22 Vincenție	7 36	4 24

Tirgurile din săptămâna viitoare după căl. vechiu.

- Luni, 5 Ianuarie:** Crasna, Criș, Lăpușul-unguresc, Oșorhei.
- Marti, 6 Ianuarie:** Corond, Făget, Ormeniș, Vaia-rece.
- Mercuri, 7 Ianuarie:** Cal, (Káál), (până în 10), Ili.
- Joi, 8 Ianuarie:** Buza, Jimborul-mare.
- Vineri, 9 Ianuarie:** Bațon, Bercaș, Silvașul-de-sus.

De vânzare.

În comuna **Broșteni**, com. Albeinf., se află de vânzare, din mână liberă, mai multe realități și anume:

O moșie

de 40 jugere, pământ bun, comasat, 9 jugere fânaț, restul arător de clasa 1, 2 și a 3-a. **Prețul 120 fl. jugerul.**

O moară

nouă, cu 2 petri și o casă de zid, împrejur cu pământ de 20 ferdele și 400 sălci. **Prețul lor 3000 fl.**

Două case

ambele, una lângă alta, în mijlocul satului, fiecare cu curte separată.

Una cu 3 încăperi, coperită cu țiglă, în curte cu 2 grajduri, șură de zid, are grădina de pomi, loc de 6 ferdele.

Prețul 1200 fl.

Ceealaltă e casă nouă, coperită cu țiglă, are 2 încăperi, local de boltă cătră uliță, grădina de sămănat, loc de 3 ferdele.

Prețul 420 fl.

A se adresa, în scrisori în persoană, la proprietarul **Dimitrie Beju**, din Seliște, locuitor în **Broșteni**, p. u. Szász-Csanád.

[179] 1-3

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei”

de

George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă”, se poate procura de acum

cu preț redus!

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 = șese florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Această carte n’ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Poesiile

mult iubitului și originalului poet

George Coșbuc,

se află de vânzare la „Tipografia”, pe lângă prețurile originale și anume:

„Balade și Idile” (editura Librăriei Sococ & Comp., 1893) . . . . . fl. 1.50.

„Fire de tort”, versuri (ca continuare la „Balade și Idile”), editura Librăriei C. Sfetea, 1896 . . . . . fl. 1.25.

La comanda, care sînt a se adresa „Tipografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu, este de a se adăuga pe lângă prețul vol. și 5 cr. porto pentru 1 volum.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

ÎN

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal cîte 5 cr. mai mult

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călinarul Poporului

pe anul comun

1898.

Anul XIII.

SIBIIU.

Editura și tiparul „Tipografiei”, societate pe acțiuni.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Cu șese ilustrațiuni!

Cuprinsul: Călinarul astronomic și bisericesc, cu povețe economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrului. — Autoritățile bisericești române din Ungaria și Transilvania. — George Coșbuc (schiță literară): „Nunta Zamfirei”, „Noi vrem pământ”, „Murășul și Oltul” (poveste din popor), „Numai una!” (poesie), „Sălcia și plopul” (legendă din popor), „Rugămintea din urmă” (poesii) și alte „Poesii scurte”. — „Glume”. — „Măntuirea steagului” (schiță istorică) de Petru Vancu. — Ioan Creangă (schiță literară cu portret): „Povestea unui om leneș” și „Oltenii din Iași”, „Rostiri, zicători, cuvinte”. — Th. D. Speranță (schiță și două anecdote): „Mama Ungurului”, „Jidani și hoții”. — George Pop de Băsești (biografia cu portret). — „Cât de lungă s’e fie ziua, tot vine noaptea”, de doamna Columb. — „Castelul din Carpați” (schiță bibliografică) de Jules Verne. — „Răvașul nostru”, cronică întâmplărilor de peste an, de Ioan Scurtu cu următoarele portrete intercalate în text: Iosif St. Șuluțiu, Ioan Hannia, Dr. C. Luiger. — Economie: „Despre dări și termine”, „Asigurarea contra focului și grindinei”, „Intinerirea pomilor”, „Povețe”. — „Tirgurile din Ungaria și Transilvania”. — „Tirgurile din Bucovina”. — „Tirgurile (bâlcirile) principale din România”. — „Inserate”.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Excelente vinuri ardelenesti

(vinuri de masă și de dessert)

cu prețuri moderate la

K. Wilh. Jikeli,

Sibiu, [2345] 9—10

strada Urezului nr. 7.

Betia

curabilă prin antibiotinul*) aplicat în numeroase cazuri cu succes strălucit. Nenumărate scrisori de mulțumită de ale vindecătorilor se trimit la dorință franco spre vedere. — Se poate ca bețivului, fiind fără gust, și fără ca să știe. — O doză: 2 fl. 20 cr., o doză dublă, pentru pătimiși vechi 4 fl. 40 cr., contra sumei din urmă trimise anticipativ franco.

Se capătă: „Farmacia la Vulturul“, Lugoș, nr. 112.

*) numele protegiat. [2442] 7—12

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

însoțiri de consum, de vânzare, de vile, de lăptării etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înființarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiiului“.

(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr. recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare:

Tabloul condamnaților

în

PROCESUL MEMORANDULUI.

Cu 3 fl.

Adese-ori premiat.

Pivnița Mönchhof

cu renume din anul 1884 cu ocazia marilor sărbări populare în amintirea migrațiunii Sașilor înainte de șapte sute de ani

oferă

bune vinuri de masă ardelenesti și de Magyarad:

Vin nou	32 cr.
Vin bun de masă ardelenesc	40 ”
„Rhein-Risling“ din pivnițele baronului Szentkereszty	46 ”
Pinotgris	70 ”
Mädchentraube, dela Bläjel din 1889	80 ”
Bika-vér ales, roșu	80 ”
Oporto din pivnița baronului Szentkereszty	60 ”
Transport din străinătate	1 fl. 20 ”
Transport din Ardeal	80 ”
Malaga spaniol veritabil, foarte fin	2 fl. — ”

Curat și sănătos!

Bun și elegant!

Mai departe toate soiurile vin de sticle din țeară și străinătate.

Afară de casă costă cel de 40 numai 36 cr.

Vânzătorii în oraș și mai ales la țeară

capătă cu preț moderat.

[2565] 11—12

Bun oțet de vin pro litru 30 cr.

Ludwig Fronius, negustor de vinuri, **Sibiu.**

Adese-ori premiat.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

însoțiri de consum, de vânzare, de vile, de lăptării etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înființarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiiului“.

(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr. recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare:

Tabloul condamnaților

în

PROCESUL MEMORANDULUI.

Cu 3 fl.

O suță
de mii de familii
beau cu
predilecție zilnic

Trivat se trăiască!

Kathreiner cafeaua de maltă Kneipp

Libără de substanțele stricicioase sănătății ale cafelei de boană, Kathreiner cafeaua de maltă Kneipp are totuși aroma și plăcutul gust al aceleia. Provocătoare de apetit, ușor mistuibilă, Kathreiner cafeaua de maltă Kneipp s'a dovedit de la de ani ca deopotrivă pentru adulți ca și pentru copii. Excelent adăos la cafeaua de boană, precum și cel mai recomandabil înlocuitor al aceleia. Din punct de vedere al sănătății și al economiei veritabilul „Kathreiner“ n'ar trebui să lipsească din nici o casă san familie.

Ă se păzi de imitațiunile mai puțin valoroase.